

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

73. ÅRGANG

20. MAI 1961

A V I N N H O L D E T :

«DE SIER: FRED, FRED...» (LEDER) - PATEREN OG HANS
DUKKER - EN KATOLSK BOKHANDEL - PINSE - MENNESKE
SOM OSS - PATER L. HOL - BLIKK PÅ TIDEN - UTLANDET

NR

10

NESTE NUMMER UTKOMMER 3. JUNI 1961

Fra ST. OLAV FORLAG:

Akersv. 5, Oslo - Tlf. 42 31 70

DEN NORSK-LATINSKE MESSEBOKEN

Et parti innbundet i skinn er ferdig fra bokbinderen og kan leveres, mens plastikkutgaven ikke foreligger enda når dette nummer av bladet går i trykken.

Prisene blir:

Innb. i ekte sort kalveskinn m. gullsnitt kr. 65.—

Innb. i ekte sort, blått eller brunt gjeteskin m. gullsnitt » 60.—

Innb. i sort, marineblå eller burgunderrod plastikk » 40.—

(Ved event. forhåndsbestillinger: porto kr. 0.90)

FERIEPENSJON GRAVENSHOVED

I tiden 17. juni—20. august incl. er

Katolsk ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup, Danmark,

åpen som familie- og feriepensjon. Enestående skøn beliggenhet ved skov og badestrand, Lillebælt.

Rutebilforbindelser fra Kolding og Haderslev. V. og k. vand på alle værelser.

Fuld pensjon d.kr. 22.—. Med altanværelse mod vandet d.kr. 25.— pr. døgn.

Børn under 7 år, fra 7 til 10 år, kr. 15.

Mindste ophold 7 dage. Der læses messe på skolen.

Adr.: Katolsk Ungdomsskole, Graveshoved pr. Fjelstrup, Danmark.

Husløs mannlig katolik

ca. 35 år, søker hybel i Oslo eller nærmeste omegn. Henv. pater Arno, tlf. 68 08 68.

St. Hallvard Kameratklubb

har møte hver torsdag kl. 19.30, i Urtegt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.

FYRINGSOLJE

brukes av

- St. Olavs kirke
- Bispegården
- St. Josephs Institutt
- Vor Frue Hosp. Nerveavd.
- St. Dominikus kirke
- Lunden Kloster
- St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem

Oslo

- Sta. Katarinahjemmet
- St. Franciskus Kirke
- St. Franciskus Hosp.
- St. Pauls Kirke
- Vår Frue Kirke
- Marias Minde
- St. Franciskusøstrenes Moderhus
- Øyenklinikken

Arendal

Bergen

- St. Josephs Hosp., Drammen
- St. Torfinns Klinik, Hamar
- St. Elisabeth Inst.
- St. Mikael's Kirke
- St. Mikael's Prestegård
- St. Theresia kirke
- St. Franciskus Hosp.
- St. Magnus Kirke
- St. Magnus presteg.
- St. Elisabeth Hosp.
- Vår Frue Kirke
- Bispegården
- St. Olavs Kirke, Bispegården
- St. Olavs kirke
- St. Olavs Prestegård

Hammerfest

Hønefoss

Lillestrøm

Tromsø

Trondheim

Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

FRANCISKUSHJELPEN

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag unntatt lørdag.

R.I.P.

Vår kjære medsøster, SØSTER BARBARA VOOGT, døde rolig 30. april, 49 år gammel og ble gravlagt den 3. mai i Bergen. St. Franciskus Søstre. Den avdøde anbefales til de troendes forbønn.

Hva koster en ulykkesforsikring?
Spør oss, vi hjelper Dem med alle opplysninger

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00
OSLO

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 21. MAI, Pinse: Lesn. Ap. Gj. 2, 1—11. Ev. Joh. 14, 23—31. Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag: Oktavdager i pinsen. Fredag og lørdag: Imbredager.

SØNDAG 28. MAI, Treenighetssøndag: Ep. Rom. 11, 33—36. Ev. Matt. 28, 18—20. Mandag: Maria Magd. av Pazzis, jomfru. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Maria Dronning. Torsdag: Kristi Legemsfest. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Vår Frues Lørdagsmesse.

SØNDAG 4. JUNI, 2. søndag etter Pinse.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLSKKE BISPEØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11949	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20221	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 3066	—	11.00
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo
Kontortid: 9—16. Lørdag 9—13. - Tlf. 42 31 70
Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

„DE SIER: FRED, FRED...”

«De sier fred, fred, men der er ingen fred...» Dette Skriftens ord kunne tjene som kapitel-overskrift i en historisk fremstilling av tidsavsnittet siden siste verdenskrigs slutt.

Avstanden mellom befolkningsmassene — som vil freden — og politikerne, som fører maktbalansens spill over forhandlingsbordene, blir større og større. I det frie Vesten blir det klarere og klarere at politikens teknikk unnslipper mannen i gaten og tas hånd om av spesialister — ikke minst de økonomiske og de militære. I år går vi nordmenn igjen til valg, og den menige velger vil få seg forelagt en håndfull programmer som alle går inn for freden — selvfølgelig! I verdensparlamentet — De Forente Nasjoner — er også freden et hovedord på mange tungemål: *Peace, paix, Friede og mir.*

Men der er ingen fred. Folkenes fredsvilje tvinger frem forhandlinger, men forhandlingene blir ikke i politikernes hender det som de var ment å være: En vei til nedrustning og avspenning. De blir bare et nytt redskap i maktkampen — et alibi for aggresjon. Men den ytterste kynisme viftes der med fredspalmer i høyre hånd og bomber i venstre. I land etter land har gangsterne overtatt det politiske apparat og gjort det ineffektivt og blåøyd naivt å satse på sannhet, hederlighet og fredsvilje. Ennå står de ledende vest-europeiske statsmenn plantet i kristenheten og mener seg forpliktet av dens etikk. Men kristenheten er under avvikling — den trevles opp i tvil og villrede, dens verdier og menneskesyn er ikke lenger kulturmønster, men bare en «livsanskuelse» blant andre.

De må ha en kort begripelse og et robust sinn, de mennesker vest for jernteppet som tror at Vesten har råd til dette uten å miste sin sjel. Visst vil kommunistene fred — sin fred. Vi skal tvinges til å velge mellom en atomkrigs redsler eller et rødt diktatur: Den drukner ei som henges skal.

Det er nødvendig å se i øynene hva det første innebærer — og innse at *bruken* av A-bomben under alle omstendigheter er utilgivelig. Men det er også nødvendig å se rakt i øynene hva det *andre* innebærer — og veie faren. Det er sant at tsjekkosllovakene under den røde stjerne er tilsynelatende velklede og tilfredse — Prag er ikke idag preget av diktaturet og undertrykkelsen. Men det var ikke Hitlers Berlin heller, og Mussolinis presise hurtigtog henrykket

som kjent turistene. Diktaturer har *fasade* — men vi vet nøyaktig hva som foregår i kjellerne. Spør universitetslærerne og oppdragerne helt ned til folkeskolen, spør foreldrene, spør prestene.

I Øst-Tyskland har de kanskje Europas beste teater idag. Men de har også så gemene myndigheter at det er umulig — les: *umulig* — å vokse opp til en fremtid i det øst-tyske samfunnet dersom en tillater seg å være kristen. Titusener tar konsekvensen av dette og flykter. I China — forteller blant andre vår Helsedirektør — har de fått has på flueplagen. Han har forbløffende solide nerver — til demokrat å være — overfor Folkerepublikken Chinas drastiske og blodige løsning av preste- og kristen-«plagen».

De neste 15—20 årene blir etter alle solemerker å dømme avgjørende. De vil, uansett hvilken vei utviklingen tar, kreve en uhørt omstillingsevne av oss kristne. De siste rester av «kristenheten» — forestillingen om at vi lever i et land og en verdensdel som uten videre må regnes som kristne — vil bli feid vekk. Vi er på full marsj inn i minoriteten — mange steder trolig den *forfulgte* minoritet. Det krever mental forberedelse.

Det første vi da bør huske, det er at noen radikal «ny» situasjon er dette jo ikke: *Kirken begynte der.* Evangeliet taler adskillig om de kristnes status i Verden — det lover dem både forfølgelse og tilslutning, men ikke noen «kristenhet». Kristus priser «salige» dem som forfølges for hans navns skyld, men han har aldri talt om kristne regjeringer.

Det andre vi bør minnes er at Kirken har sett så mange slags regimer stige og falle — den var ung da den sang gravsangen over Romerriket, og den erobret barbarenes hjerter gjennom lange jern-århundres bønn, nestekjærlighet og tålmod. (Forts. neste side)

PATEREN OG HANS

EN VISITT «BAK SCENEN» HOS

RONALD HÖLSCHER OFM.

Vi har en begrunnet mistanke om at den hellige Frans — den Guds trubadur — smiler med en ganske særlig velvilje ned over sin yngste ordensbror i Kristiansand — pater Ronald Hölscher, og det av mange grunner. En av dem er hans lag med barn, og hans festlige vei til deres fantasi og hjerte. Pater Ronald er nemlig noe av en ekspert på dukketeatret, og hans premierer er sesongens store begivenheter for den yngste årsklasse i Sørlandsbyen. Og eftersom verden ikke bare består av jammer og begredelighet, alvor og tukt, avlegger vi et besøk bak pater Ronalds diminutive scene og friter ham ut — om dukker og barnesinn, og om hva han — fransiskaneren — vil utrette med dem begge.

Ronald Hölscher er født i 1928 i Amsterdam, og har ferdes i Frans' smilende kristendom nesten siden han var en neve stor. Hos fransiskanerne tok han sin artium og i deres orden trådte han inn i 1949. Etter novisiatsåret og de seks års filosofiske og teologiske studier, ble han presteviet i 1956. Hans overordnede hadde først tenkt å sende ham som misjonær til Hollandsk Ny-Guinea. Han lærte seg malaisk, og sto så å si klar med kofferten pakket for det fjerne Østen, da det kom kontra-ordre: Det ble Norge i stedet! For tre år siden kom han til Kristiansand som kapellan ved St. Ansgars kirke der nede. Og om De titter på de bildene vi her gjengir, behøver De visst ikke nære noen særlige bekymringer for denne vinnende fransiskanerens tilpassningsproblemer!

Og det tredje er dette: Kirken er idag, ut fra et sikkert, overnaturlig instinkt, iferd med å gjenerobre sine egne troskilder i deres fulle dimensjon. Enhver som forstår kirkehistorie innser også hva det vil si — nemlig at det er en oppladning av åndskraft og sjelelig energi som her finner sted. Historien har sagt det igjen og igjen: Stivnet i «kadrer» er kristendommen nøytralisert. Som evangelisk konsentrat er den uovervinnelig i sin sprengkraft.

Vi opplever, vi kristne av det 20. århundre, slutten på en kirkehistorisk epoke, den siste fase i et kristent kultur-

En god pedagog — og en god prest! — kan utrette meget med nøkkelen til barns fantasi. Pater Ronald vet nøyaktig hvor han vil hen med sin lek: Den er innsiktet på livet. Han siterer selveste Goethe, som vitterlig har sagt: «Si ikke noe stygt om dukketeatret og føl aldri anger over at du har vist det kjærlighet og omtanke!»

Nede i hobbyrommet i kjelleren under prestegården i Kristiansand, henger noen brogede personasjer broderlig ved siden av hverandre på et rør til sentralfyren. En streng og pompøs konge, hans datter Hermelina — skjønn å skue etter dukketeatermål — lensmannen Bastian og tjuagutten Kaspar. Så er der en hissig heks på sitt kosteskaft og en forslagen stratenrøver med rødt skjerf rundt halsen. En elegant prins, Snehvit og de syv dverger, en apekatt og en talende kamel hører også til ensemblet, som nå hviler ut etter sin store turné.

Nå er det spennende, altså!

mønster. Både vår tro og Kirkens erfaring sier oss at i den «nye» verden hvis fødselsveer er innledet, vil Evangeliet være virksomt — en surdeig mot umenneskeligheten, et salt mot forråtnelsen.

Da Augustin så den verden han elsket, den hellenskeromerske kultur, gå under i blod og ild, visste han at de fremstormende barbarer allerede hadde korsmerket i sine faner. De ord han dengang skrev peker langt fremover, helt til tidenes ende: *Non tollit Gothus quod est Christi* — Ikke kan barbaren ta det som tilhører Kristus.

HRM.

DUKKER

PATER RONALD HÖLSCHER

TEATER UTEN KRISE

— Hvor har De lært dukketeatrets teknikk, pater Ronald?

— Her i Kristiansand, sammen med guttene, simpelthen ved bare å sette i gang. Vi lette efter en hobby som kunne interessere og fengsle guttene. I Holland så jeg engang noen av mine medbrødre som underholdt på sykehus og

barnehjem med dukker, og ga forestillinger til inntekt for et godt formål. De lærte meg å lage dukkehodene av avis-papir, mel og vann. Her har vi imidlertid tatt en ordens-søster med i komplottet, og har nå fått dukker av tøy og som er de rene kunstverk. Nå må De endelig få med at vi spiller ikke med fingerdukker eller hånd-dukker som de fleste andre. Vi har vært så forfengelige at vi spiller med *marionetter*. Det vil si at dukkene ikke blir satt på spillernes hender; de henger i flere tynne tråder.

— Det er vel en vanskelig teknikk?

— Ja, men mulighetene blir så mange flere og rikere. Hver spiller kan bare betjene én dukke av gangen. Med den ene hånden holder han et håndtak som alle trådene er festet i. Med den andre trekker han i de forskjellige tråder som beveger hodet, armene, føttene osv., og sørger for bevegelsene. Når dukkene slik henger i tråder, må spil-

lerne stå *høyere* enn scenen. Ved vanlige dukketeater står de derimot *under*.

— Og hva med stykkene?

— Det gjelder jo å finne noe spennende som lokker frem spontane utbrudd og sterk opplevelse hos barna. Sognepresten i vårt nabosogn, Arendal, har tredve års erfaring i faget, så vi ba ham om råd. Han sendte oss flere gode stykker, men nå skriver vi dem selv. Stykket må ha en klar og utvetydig «helt» som inkarnerer det kjekke og det gode som seirer til slutt — hos oss heter han Kaspar. Han er hjelpsom, løser suverent alle problemer, og er den reddende engel. Og — meget viktig! — i hvert stykke må han ha en fengende *sang*, som han får barna til å synge med i. Noen av disse sangene har jeg hørt sunget ute på byen — dét er suksess! Hos oss er det forresten alltid rød lykt — ingen publikum-svikt der! Og barna reagerer med hele seg — her pipes til hekser og jubles til helter hver kveld vi spiller.

DE VOKSNE

— Har dere forsøkt med folkeeventyrene?

— Ja . . . men det er vanskelig virkelig å overføre eventyrets atmosfære til dukketeatret. Lykkes det, så er det til gjengjeld en forestilling som også fanger voksne. Opprinnelig regnet vi jo bare med barna, men interessen hos deres foreldre og slektninger har vært til å ta og føle på, og vi har fått mange innbydelser fra sykehus, vanføre-hjem og foreninger om å komme og spille. Våre to beste grand-galla-forestillinger var for byens gamle — da spiller vi gratis og byr på en kopp kaffe. Til gjengjeld må tilskuerne akseptere å være 10 — høyst 12 — år gamle og reagere sammen med barna på dukkenes kommando.

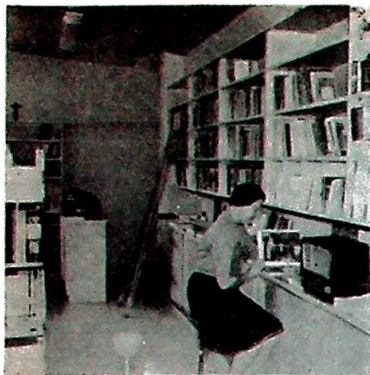
— Hva ville De si er hensikten med Deres dukketeater, pater Ronald?

— Noen synes kanskje at det er merkelig at en prest vier tid og omsorg for slikt. Men hør her! For det første er det selvsagt ikke bare min personlige hobby. Og for det andre tror jeg vi kan gjøre en masse for barna via dukketeatret. Vi hadde lenge lett efter noe som virkelig kunne *samle* guttene om en oppgave som grep dem med liv og sjel, og som samtidig hadde pedagogiske verdier. Hva det angår, er dukketeatret et funn. Her er det ikke nødvendig å mase for at de skal møte frem, holde sammen og tilpasse seg hverandre med fint avstemt oppmerksomhet. For det er fine tråder det dreier seg om — det nytter ikke å være brå. En marionett er noe en må oppdage og tilegne seg, og som er *spennende*. De må konsentrere seg, iakttta nyanser, finne frem til den fint tilmålte gestus. Helheten avhenger av alles felles nøyaktighet. Barn er robuste, men marionett-teatret tvinger dem til forsiktighet og hjelpsomhet: En må beherske sin vesle neve for at ikke dukkene skal bevege seg for nervøst. Det er utrolig hva de selv finner på med dukkene — hva de oppdager og frigjør av *uttrykk*. De får utviklet sin smak og sin humor, sin fantasi og sin menneskelighet.

MED ET SMIL

— Ser De noen betydning ut over dette pedagogiske, pater Ronald?

— Ja, så men gjør jeg det. For det første er det som jeg alt har nevnt: At vi kan bringe glede og underholdning til folk som lider eller ofte har det trist. Syke, gamle og andre. Men dessuten synes jeg dukketeatret er et visittkort vi kan bruke sammen med alt det andre vi gjør her i landet. Kirken forkynner, Kirken opplyser, Kirken pleier de syke her i Norge. Det er alt sammen vesentlig. Men en og annen har aldri hørt en katolsk preken, aldri lest en

EN KATOLSK BOKHANDEL

KATOLSK BØKER OG RELIGIØS MUSIKK NÅR MANGE

SØSTRENE OG UNGDOMMEN EN GOD STØTTE

Enda en etappe: Vi har fått en katolsk bokhandel! Etter tolv års forsøk med et depot for katolsk litteratur er vi omsider kommet dit at det har kunnet åpnes en liten, men representativ bokhandel med adgang direkte fra Akersveien, i ny-innredede, praktiske lokaler. Frk. *Kirsten Rydberg* har god grunn til å være stolt over sin nye forretning og det utvalg som nå bys publikum.

— Tiltaket har jo sine forgjengere, sier frk. Rydberg. «Katolsk Bok- og Bladsentral» ble startet i 1949 av dansken *Erik Guldager* og hans norskfødte hustru. De er nok blant de mange som gleder seg over at Bispedømmet omsider har kunnet skaffe både boksentralen, bladet «St. Olav» og forlaget langt større vekstmuligheter i tidsmessige lokaler. Dessuten har vår «storebror» i København — St. Ansgars Boghandel og dens dyktige leder — i alle år vært en god støtte for dette foretagedet.

— Altså nordisk samarbeide?

— Ja. St. Ansgar i København, Dominikanernes Bokhandel i Stockholm og nå St. Olav Bokhandel i Oslo, er kolleger og går blant annet sammen om publikasjonen av «Den katolske boganmelder» som redigeres av forlagsboghandler *Sven Damsholt* i København. Norske katolikker finner lett veien til våre nabolands katolske bokhandler. Så begrenset som den katolske litteratur er på våre

nordiske sprog er vi vel flinkere til å lese «nabo-litteraturen» enn gjennemsnittet.

— Kommer De til å selge alle grupper bøker fra norske forlag, foruten den katolske spesial-litteraturen?

— Det blir nok et altfor stort apparat. Da måtte jeg ha mer enn dobbelt så stor plass og et par ferdig-utdannede bokhandlermedhjelpere ved siden av. Men vi kjøper da inn eller skaffer de bøker som er av interesse for vår kundekrets. St. Olav Bokhandel skal først og fremst gå inn for alt som utgis av St. Olav Forlag. Nå i vår har vi jo fått en ny katekisme, en litt revidert utgave av bønne-boken, og nå det virkelig store løft: Den fullstendige norsk-latinske messebok. Til neste år kommer en helt ny utgave av Det nye testamente, og derefter forhåpentlig flere og flere bøker hvert år.

— Og av nordisk litteratur?

— St. Ansgars Forlag i København sender ut et ganske imponerende antall titler hvert år. Så har vi dessuten det lille, men gode forlaget Pauluskredsen, og der er også ting av interesse på A. Frost-Hansens Forlag og enkelte andre. *Peter Schindler*, som leses adskillig her oppe, er så produktiv at han fordeler seg på flere utgivere.

— Og fra ikke-nordiske land?

— Vi tar også inn det mest aktuelle og efterspurte fra

katolsk bok, aldri ligget på et katolsk sykehus. Vi vet da av erfaring hvor rare forestillinger mange ennå har om oss her i landet. Kan de le sammen med oss og oppdage at vi er mennesker vi også, som gjest sammen med en liten sønn eller niese i vårt dukketeater, så er det så meget vunnet. Smilet og livsutfoldelsen har da alltid hatt gode kår i vår Kirke — hvorfor ikke vise også det?

Sier den alt annet enn «grå» broder og trekker med lillefingeren i en snor som forårsaker den enkle, opprinnelige komikk — den som livet så altfor ofte støver til i oss.

Som gutt drømte han allerede om å dra til Norge. Men en fransiskianer er lydig. Med misjonen på Ny Guinea for øye tok han flytimer, og ikke vet vi om det er fransiskansk ydmykhet når han påstår at hans manøvrer en gang holdt på å koste både ham og flylæreren livet. Sant å si: Vi tviler, etter å ha sett hva hans fingrer utretter i et virvar av tråder. Det får være som det vil — enten Kirken setter ham bak spaken i Ny-Guinea eller på en lastebil i Markensgaten i Kristiansand, der han og hans gutter vant førstepremien i bilkortesen 17. mai ifjor, er pater Ronald så åpenbart en mann med hjertet på rette sted. Det har vi funnet ut av oss selv. Men vi kunne ha nøyd oss med å spørre «gadas gutter» — de vet beskjed!

«Først når vi blir oss vår rolle bevisst — selv om den er temmelig beskjeden — er vi lykkelige. Først da kan vi leve og dø i fred. For det som gir livet en mening, gir også døden en mening.»
(Antoine de Saint-Exupéry.)

forlag i Vest-Tyskland, England, osv. Opplysninger om bøker fra nær sagt hele verden er også tilgjengelige her gjennom vårt katalogmateriell.

— Kan det virkelig bli en hel forretning av dette, da?

— Det må jo innrømmes at meget av dette er «upopulære skrifter» — noen stor kundekrets er det ikke mulig å opparbeide i Norge for slik litteratur, selvom interessen er stigende. Jeg er forresten slått av at mange unge mennesker er flinke til å bruke sine oppsparte skillinger til virkelige verdier. Og så har vi en solid støtte i ordenssøstrene — uten dem ville ikke boksentralen ha kunnet vokse. De har vært med å bygge opp denne bokhandelen — det er utrolig hva de makter ved siden av slitet med sine hospitaller og skoler.

— De fører jo også grammofonplater?

— Ja, og med musikken når vi mange. Der er stor interesse for liturgisk musikk, gregoriansk, ambrosiansk, bysantinsk, koptisk, osv. Dessuten har vi noen originale blandinger av religiøs musikk og folkemusikk.

Endelig skal denne bokhandelen være et sted der det er tillatt bare å sette seg ned og lese. Bladet «St. Olav» ligger her, og en rekke andre skandinaviske og utenlandske tidskrifter. Bokhyllene er tilgjengelige, og vi skal få innlagt høretelefon så en kan lytte til plater uten å forstyrre andre kunder, sier frk. Rydberg.

Om ikke før, så rykker nok kundene mannsterke inn til høsten, både frk. Rydberg's «gamle» og mange nye knuder. Det satses med adskillig risiko på det store boklager, for i denne spesialbokhandelen har man ikke returrett på noe! Men hun blir neppe skuffet. Vindusutstillingen lokker, og før en vet ordet av det, har en steppet inn og fortapt seg i hyllene: *Tenk at der er så meget vi gjerne skulle ha lest . . .* Bare se selv!

ET HUS I KOREA

*I*nnsamlingen til barnesykehuset i Mokpu i Sør-Korea, som vi startet her i bladet 23. mars i år, har gitt et resultat som langt oversteg våre forventninger og som blir et velkomment bidrag til Norsk Koreaforenings landsinnsamling. «St. Olav»s abonnenter og lesere har sendt oss nærmere ti tusen kroner til det gode formålet.

I neste nummer av «St. Olav» setter vi sluttstreken — siste innsendelsesfrist for efternolerne blir altså

FREDAG 26. MAI

Adressen er: Giro 189 89 (Dominikanerne). NB! Sett «KOREA» på talongen!

Siden siste nr. har vi mottatt:

K. B. kr. 100. S. E., Hammerfest 200. N. N. 30. A. P. 25. L. M. 1 000. R. O. 25. St. O., Tønsberg 200. Sum kr. 1 580. Tidligere innkommet: Kr. 7 714. I alt kr. 9 294.

NÅR VI 10 000 KRONER?

Pinse - kirkens fødselsdag

Gud Helligånd, o kom
Med klarhed fra det høje,
Driv sorgen fra vor sjæl
Og tågen fra vort øje!

Lys op vor synd som lyn,
Guds nådes dyb som solen,
Vejled som måneskin
Os blid til nådestolen!

Alt som en due hvid
Du bragte himmelbrevet,
Ved Jesu rosenblod
På folketunger skrevet.

Neddæmp hos os al tvivl
Om Jesu tro og love,
Indbyd den kærlighed,
Som aldrig skal hensove!

Du, som til Abraham
Kan skabe børn af stene,
Indplant i os hans sæd,
Og skab os hjerter rene.

Ja byg og bo hos os,
Thi ville du bortflytte,
Da var vor fred forbi,
Og vi blev fiendens bytte.

N. S. F. Grundtvig.

MENNESKE SOM OSS

Homo homini lupus — «Mennesket er en ulv mot sitt medmenneske» — sa engang en engelsk filosof. François Mauriac spør hvordan dette er mulig også på gammel kristen grunn, i en verdensdel hvis kultur og menneskeoppfatning er blitt til ut fra troen på at Guds sønn ble menneske.

Første del av dette utdraget fra Mauriac's bok «Menneskesønnen» (*Le Fils de l'homme*) sto i «St. Olav» nr. 9.

Når har egentlig de kristne nasjoner godtgjort i historien at de husket dette: Kristus var et menneske som ble pint i sitt legeme? De kan ikke unnskyldes med at der i hver tidsalder har fantes en Vincent av Paul eller en Frans av Assisi for å minne dem om det — snarere med sine liv og ofre enn med sine ord. For historiens gang er ikke blitt bestemt av helgenene. De grep hjerter og sjeler, men historien forble kriminell.

La oss se nærmere på dette menneske som kaltes Kristus. Hvem var han? Det er ikke noe abstrakt menneske vi snakker om — det er ikke «Mennesket» utenfor alle tilknytninger til et bestemt folk det gjelder. Menneskesønnen trådte frem i sin skjønnhet og sin mildhet og sin kraft på en bestemt mørk bakgrunn. Han var ett bestemt menneske i mengden på et gitt historisk tidspunkt og hørte til et nærmere påviselig samfunn. Han kunne ha vært rik eller fattig — han valgte fattigdommen. Han kunne ha tilhørt et «herrefolk», som hans egen samtids herskere — romerne. Men han valgte å være jøde og jødisk arbeider. Hvordan har de kristne ned gjennom tidene reagert på disse to karakteristiske særtrekk ved Kristi menneskelige personlighet?

Noen ganger blir jeg forferdet ved tanken på at all min fromhet — den fromhet som jeg lærte i barneskolen, hvor jeg av troens overbevisning første gang gikk til alters, den fromhet som min mor levde i på en landeiendom som luktet av god mat under skyggefulle trær — at all denne religiøse iver og all denne kjærlighet tok sikte på en Kristus som var omskapt i mitt eget bilde og mitt eget livsmønster — det bilde og det livsmønster som uttrykte vårt sosiale miljø. Mitt Kristus-bilde var så langt fra virkeligheten som jeg selv var fra den havnearbeideren jeg nødig satte meg ved siden av i trolley-bussen, eller fra en av de jødene som arbeidet på torvet i Bordeaux og som jeg likte å erte som skolegutt, ved å folde skjefet mitt så det lignet et griseøre.

Jeg mener ikke at vi er nødt til å se i den oppstandne Kristus ene og alene den fattige arbeider som han engang var, og bedømme alt under denne synsvinkel — slik som der er en viss tendens til idag. Dersom der er én sannhet som går klart frem av Evangeliene, så er det denne, at Kristus gjorde ikke forskjell på folk. Dersom Sakkeus i sitt morbærtre hadde hett Rotschild, så ville han like gjerne ha sagt til ham: «Rotschild — idag vil jeg ta inn i ditt hus!» Vi får aldri noen visshet for hvorvidt en mekaniker eller en søppelkjører som sådan er mer eller mindre verdt i Guds øyne enn en ambassadør, en vitenskapsmann eller et medlem av en eksklusiv klubb. Menneskesønnen kunne like gjerne ha kalt en politimann, og politimannen

ville fulgt ham. Både før og etter sin lidelse møtte Kristus en «hovedsmann» — en underoffiser — som han gjenløste og gjorde lysende i sin nåde. Den første av dem lærte oss hvordan vi skal motta Herren når han vil gå inn under vårt tak, hvisket de ord vi sier i en slik stund, og viste oss den riktige gestus: At vi slår oss for brystet. Den andre — hvis fordommer plutselig ble feid bort da han hørte det siste, mysteriøse skrik fra korset, mottok den nåde å gjenkjenne verdens frelser og Guds sønn i den forbryteren som var dekket av spytt, blod og materie. Hovedsmann eller skatteoppkrever eller doktor i jussen — Kristus kjenner ikke persons anseelse, og om han har en særlig forkjærlighet for det arbeidende folk, så er det ikke derfor meningen at det skal guddommeliggjøres. Men selv var han altså en arbeider og en fattig mann. Og hva har så arbeidernes lodd vært, og hvilken plass har de idag i det kristne samfunn?

Kristus var også jøde. Mange er de årsaker som har ført til anti-semitisme innen de kristne nasjoner, også de katolske. Jødehatet har vært båret av alle de påskudd som historien kan frembringe. Hva nå disse årsaker og unnskyldninger måtte ha for vekt, så står det fast: Det faktum at Kristus var jødebarn, en jødegutt, en israelitt, og at hans mor har lignet en liten jødisk pike vi kanskje kjenner — intet av dette har kunnet stanse et jødehat som bare har vokset fra århundre til århundre og som har endt i våre dagers krematorier — den uhyrlige konklusjonen på seklers hat. Å jødiske barn som min hustru så på Austerlitz-stasjonen i Paris en mørk morgen under okkupasjonen, stuvet sammen i lastebiler og bevoktet av franske politifolk! Jeg får dere aldri ut av min tanke og mitt hjerte.

Eftersom avsky og bitterhet overvelder oss her, la oss feste blikket på noe annet som vi kan lære av det faktum at Kristus var et menneske. Når en har levet lenge, er menneskeforakten en forferdelig fristelse — det har jeg sett litt for meget av. I slike stunder tenker vi gjerne: En må overhodet ikke vente seg noe godt fra dette slud og falske og ikke minst grådige vesenet, som utelukkende søker sitt eget beste og bare vil nyte en rikdom som det ikke sjelden har oppnådd ved å utbytte en hel klasse eller ved å forgifte et helt folk. Vi gjentar for oss selv: Det er ikke noe å utrette med dette hykleriske vesenet, som skjuler sine laveste drifter under flottklingende navn og følelser, ikke minst under nasjonalismens fraser.

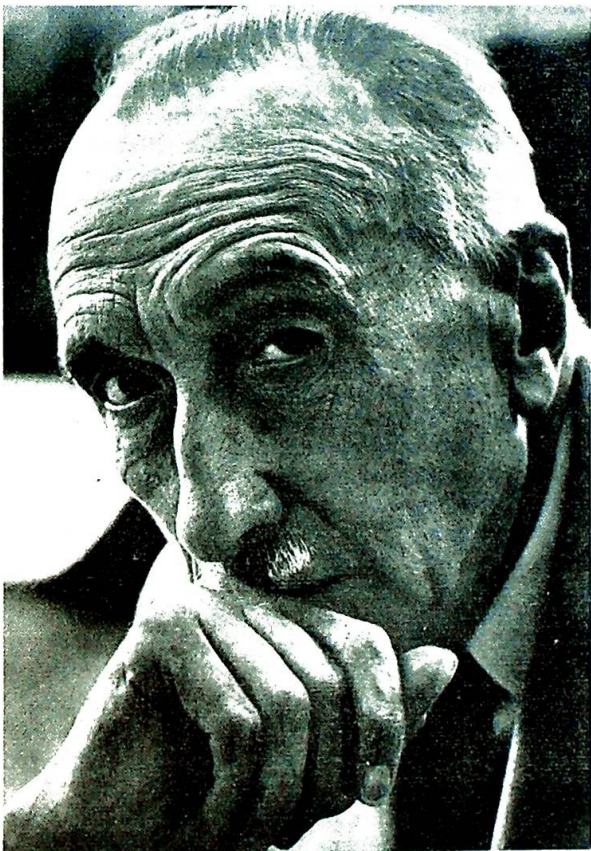
Dette er hemmeligheten ved de totalitære regimer: Alle tyrannier er grunnlagt på menneskeforakt. Når fristelsen til å forakte mennesket løper storm mot oss, må vi minnes at Kristus var menneske, og at han elsket menneskene. Hvis han virkelig var en av oss, så har ethvert menneske, selv det elendigste, en vei til Gud. Eftersom Herren legemlig tilhørte menneskeslekten tør vi fastholde håpet om en menneskehet som er helligt og herliggjort av ham. Har han kunnet elske oss, så må det være fordi vi — tross så mange forbrytelser — er verd å bli elsket.

Kristus elsket ikke menneskene mindre *etter* sin korsfestelse enn *før* han led under deres hender. Snarere tvert om: Den oppstandne Kristus viser sine venner enda mer kjærlighet og hengivenhet enn før lidelsen. De strenge

ordene mot «øgleyngele», mot de skriftlærde «hyklerne», og de ord som forbannet Kafernaum og Korozaïn og Betsaida finner vi ikke igjen i den fremmede som i en kveldstund ledsaget to deprimerede menn til Emmaus. «Brente ikke våre hjerter i oss mens han talte...» — en ild som de måtte gi videre til andre og som aldri skulle bli slukket!

Denne Kristus trer levende ut fra et sant helvede av lidelser. Han overlevde alle tortur-metoder som bødler til alle tider har kunnet hitte på — og som de fremdeles praktiserer — med en feighet som er på høyde med deres grusomhet. For offeret er jo alltid bakbundet, alltid forsvars-løs, alltid som lammet ved slaktebenken. Og allikevel kan Kristus etterpå gå der ved Kleofas' og hans ledsagers side og forklare Skriftene med det samme stillferdige tålmod som en sogneprest legger i katekismeundervisningen til to ungdommer i et arbeiderkvarter ved slutten av en hård dag. Han som ble gjenkjent på den usigelige hengivenheten i sin stemme da han sa «Maria!» til den fromme kvinnen som lette etter ham, hadde virkelig overlevd ikke bare graven, men også sin tortur og fornedrelse. Han viste sine sår til Tomas, så han ikke skulle gå der sønderknust over å tilhøre en morderslekt, men kunne stikke sin finger i dem og føle hjerteslaget under det såret som lanssen åpnet — ja for å avtvinge denne vantro det tilbodelsens rop som generasjoner av troende har gitt videre til oss: «Min Herre og min Gud!»

La oss ikke noensinne falle for fristelsen til å forakte et folk hvis legeme Menneskesønnen ikke bare gjorde til sitt, med hele dets natur, men som han også helliggjorde med sin kjærlighet. Og har vi ikke noen rett til å forakte andre, så har vi heller ingen rett til å forakte oss selv. Visst er det sant hva Bossuet sier, at vi må bli

François Mauriac — i mangt og meget det kristne Vestens våkne samvittighet.

redselsslagne ved virkelig å kjenne oss selv. Men her ligger en fare for mange sjeler, en trussel om det verste, for så vidt som det verste er fortvilelsen. Hvor mange unge menn og kvinner, etter å kjempet med seg selv i lange tider, oppga ikke tilsist en kjærlighet som de ikke lenger mente seg verdig? Den oppdragelse som katolske kristne av min generasjon ofte fikk, utsatte dem alvorlig for denne fare. Under retretter ble vi gang på gang minnet om de ordene som Blanche av Castilla skal ha sagt til sin sønn den hellige Ludvig av Frankrike; at hun heller ville se ham død ved sine føtter enn skyldig i en eneste dødssynd. Men den lamme ved Kristi føtter var nødvendigvis tynget av alle de synder som preger våre arme menneskeliv. Og Herren så dem, og holdt dem fast under sitt kjærlige blikk, men han stilte ikke noe spørsmål og han ble ikke harm. En setning var nok: «Dine synder er deg tilgitt.»

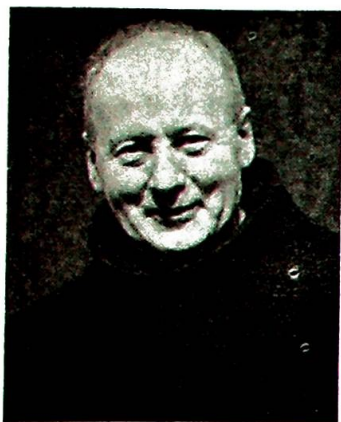
Dersom vi påstår at han som kom for å søke og frelse det som var fortapt, forakter oss for våre synders skyld, har vi misforstått det hele. Selv påtok han seg alt ved menneskenaturen unntagen synden; og ikke desto mindre forblir nettopp synden på et vis selve båndet mellom ham og oss. For han kom jo for den sønnen som ødet sin farsarv ved å ete og drikke i prostituertes selskap, han kom for den kvinnen som var grepet i ekteskapsbrudd, og for henne som levde med flere menn. Jeg ville ikke våge å si at det er dette han elsker i oss, for det er angrenen han elsker, og han hatet synden. Men det er på grunn av synden at han er kommet, og det er ofte gjennom dette skjulte sår, gjennom denne skade i vårt vesens bortgjemte dyp, at han finner veien inn til våre arme hjerter.

En kunne endog si at selve vår maktesløshet når det gjelder virkelig å fornede oss selv, åpenbarer menneskesjens uforlignelige storhet for hans øyne. Jeg tror for min del, at foruten medlidenhet er der også en følelse som ligger respekten nær, i de ordene han sier til kvinnen som var grepet i ekteskapsbrudd: «Heller ikke jeg dømmes deg» — som om hans guddommelige visdom kunne finne en udefinerbar spire av evig kjærlighet i dette forfallet. Og hvor hensynsfullt taler han ikke til samaritanerinnen — en kvinne som må ha hatt et ødelagt rykte i sin krets og som respektable kvinner snudde ryggen.

Nei — vi vil ikke falle for fristelsen til å forakte oss selv. Vi vil ikke tro at der ikke lenger finnes noen tilgivelse for slike som oss. Den kjødlige natur som vi noen ganger skammer oss ved, og som stadig ydmyker oss, gjør oss ikke desto mindre, hver eneste en av oss, til en Kristi bror.

Kristus var et menneske. Men det er han også fremdeles — han er menneske for evig. Han er fremdeles En som lever, en hvis åsyn vi kjenner, en som vi taler til og som taler til oss. Foreningen mellom det uanseligste kristenmenneske i nådens stand med det menneskevordne Ord er en forening som ingen ord kan uttrykke. Og her taler jeg ikke om helgnes kontemplasjon, men om den daglige nærhet, som ganske visst har sine farer — vanens forfall i sentimentalitet eller falsk fromhet. Det får ikke hjelpe. Vi er så vant til denne nærhet at vi må tale med våre muhammedanske venner for å oppdage hvor ensomt det troende menneske er utenfor inkarnasjonen, ansikt til ansikt med det grenseløse Vesen; eller hva troen på åen Gud som også er vår bror, og på et menneske som også er vår Gud, egentlig betyr i våre liv.

Dette er et under som ikke kjenner noen forklaring. Der er like mange slike uforklarlige mysterier som der er troende kristne i verden. Ser vi bort fra helgnene, hvis kall det er å åpenbare dette mysterium for menneskenes

†
**PATER
LADISLAUS
HOL OFM.**

*Et minneord
i
takknemlighet*

*«Eder hvis navne ei for mengden finkle,
I som fikk glede, gavne i det dunkle»*

synger vi til minne om våre døde, og pater *Ladislaus Hol* hører nettopp til disse som i stillhet spredte glede og gagn gjennom mange og slitsomme arbeidsår i Oslo katolske bispedømme. Typisk er i så måte reaksjonen til to ungdommer, som tilfeldigvis var til stede da budskapet om pater Hols bortgang kom: «Han var en snill og god pater!» Begge hadde kjent ham i sin skoletid, sammen med mange, mange andre vil de alltid minnes ham som den gode, forståelsesfulle pater og prest.

Selv var jeg blant dem som fikk ta imot pater Hol da han som en mann i sin beste alder kom til Norge. Ja, jeg fikk den glede å føre ham inn i det norske språks mysterier. Det er ikke så lite karakteristisk for pater Hol og hele hans innstilling, at det første han ville lære var de norske ordtakene. Ingenting gir vel et bedre inntrykk av folkementaliteten i et land enn nettopp ordtakene, og på kort tid hadde vi samlet over 100 — til nytte og glede for oss begge.

Det første en la merke til hos pater Hol, var hans lune, vennlige smil og hans levende interesse for andre menneskers ve og vel. Denne levende interesse for andre strålte ut fra hans varme, kloke øyne, som også forsto. Ikke uten grunn var han en stor barnevenn, som med den største selvfølgelighet vant barnas tillit, og han ble også en søkt og elsket skriftefar og rådgiver og venn.

øyne, som regel uten at de selv vil det, tier jo det jevne kristenmenneske med sin hemmelighet og tar den med i graven. Forresten — ikke alltid. Noen ganger ønsker Herren at en av de talløse dialoger med de troendes sjeler blir kjent. Slik var det i Blaise Pascal's tilfelle. Den 23. november 1649, fra omtrent halv elleve om aftenen til etter midnatt så eller følte Pascal inne i seg en brennende ild, samtidig som han erfarte trygghet, fred, total overgivelse og tårer av glede.

Pascal skrev ned i et dokument en redegjørelse for denne erfaring — til eget bruk. Hadde ikke en tjener funnet det under hans frakkefør etter hans død, ville vi aldri ha visst om den nåde som ble utøst over en av de største menn som har levd, en mann som gjennom ydmykelser lærte å lyde sine inspirasjoner. Pascal hjelper oss til å forstå meningen med hva vi sier, når vi hevder at Kristus også var et menneske, at hans dødsangst fremdeles varer ved og at vi ikke må sove mens Menneskesønnen våker og lider. Våkenetter, søvn, angst og død — Gud deler med oss alle disse tilstander i menneskets lodd fordi også Han var menneske, men et menneske som var nærværende overalt, fordi Han også var Gud.

Pater Hols vennlighet var ikke resultatet av en konturløs og svak personlighet. Tvertimot hadde han et skarpt øye for all halvhet og for ullne, fromme talemåter, og han både kunne avsløre og avslørte dem uten personsanseelse med korte, treffende replikker. En frase som stadig går igjen i nekrologer og gravtaler: «Avdøde etterlater seg bare venner», kan derfor ikke og skal heller ikke brukes ved pater Hols bære. Hans slagferdighet har nok falt mer enn én tungt for brystet fordi de ikke forsto mennesket som skjulte seg bak replikken, og sinnelaget den gikk ut fra.

Den troskap og pliktoppfyllelse som pater Hol gikk opp i sin gjerning med, kan ikke annet enn avtvinge den dypeste respekt, særlig når en vet hvor fjern den var fra hans naturlige anlegg og evner. Født i Utrecht, Nederland, gikk pater Hol som ung mann inn i fransiskanerordenen. Gjennom hele sitt liv var og ble han en fransiskaner i ånd og sannhet, en for hvem det hverken i Kirkens forskrifter eller i ordensregelen fantes noe som var lite og ubetydelig. Derfor gjennomførte han også i sin mangeårige «eneboertid» sin dagsorden og sitt arbeide i samsvarende med ordensregelen, fra plikten til stadig å holde sine teologiske kunnskaper vedlike til rekreasjonen.

Pater Hols foresatte ble snart oppmerksom på den unge pateren, og han ble sendt til universitetet i Löwen for videre studier. Dessverre avbrøt den første verdenskrig hans studier, men selv om universitetsstudiet ble avbrutt, fortsatte han trofast og daglig sine studier. Derfor kunne en alltid gå til ham med spørsmål og problemer, viss på alltid å få fyldestgjørende svar og holdbare opplysninger, enten det gjaldt moralteologi eller dogma, kirkehistorie eller Kirkerett.

Drevet bort fra Belgia av krigen, fikk pater Hol andre oppgaver å ta seg av i sitt fedreland, først som prest ved et kollegium for belgiske flyktningebarn, senere som guardian i et av ordenens klostre i Nederland. I 1924 kom han som den første fransiskaner til Norge. Etter en kort tid i Oslo, kom pater Hol som sokneprest til Arendal og derfra til Bergen som rektor for Franciskus Xaverius-søstrene, en stilling han skjøttet i nesten 20 år, helt til han vendte tilbake til Nederland for å tilbringe sin livskveld i klosteret blant sine ordensbrødre. Der fikk jeg den glede å gjeste ham, i klosteret hvor han var assistent for guardianen. Ennå var han den gamle pater Hol,

Gud er nærværende fremfor alt i sin Kirke, han er tilstede med sin nåde i oss, likesom han er tilstede i alterets sakramente — han er tilstede der hvor to eller tre er samlet om hans navn, likesom han er tilstede i hver enkelt av våre brødre. Der er ikke noe møte mellom mennesker uten at vi også møter ham, ingen ensomhet hvor han ikke slutter seg til oss, ingen stillhet uten at hans stemme kommer, ikke for å forstyrre stillheten, men for å gjøre den dypere.

For en nåde! Men en nåde er noe som vi ikke har rett til bare å beholde for oss selv. La oss ikke være som Nikodemus, som bare ville tale med Kristus i nattens mørke. Vårt skjulte liv i Kristus må ha en virkning på vårt liv som medmennesker, som medborgere. Vi kan ikke godkjenne eller praktisere offentlig i Caesars navn det som Herren fordømmer, frakjenner seg eller forbanner — enten det nå er løftebrudd, utbytelse av de fattige, politortur eller terrorismetoder.

Om vi bare hadde gått inn på det løfte som engang ble gitt oss på saligprisningens berg og vært *saktmodige* — da hadde vi arvet jorden.

levende interessert for Norge og de mennesker han hadde møtt her oppe. Alle sto de levende for ham, og om alle ville han høre nytt. Sykdom og en trafikk-ulykke kastet skygge over pater Hols siste leve-år, så dødsbudskapet kom ikke uventet. Likevel er det vemodig og trist å tenke på at «pateren» framfor noen annen pater, er borte. Mange, mange har savnet ham siden han reiste fra oss, og sorg vil fylle hjertene ved budskapet om hans død. Når mange av dem som ruvet mer i landskapet, forlengst er borte og glemt, vil ennå mange minnes pater Hol og i takknemlighet be inderlig og varmt om at den gode og tro tjener må få gå inn til sin Herres glede.

—gh.

BLIKK på TIDEN

BEKYMNINGER HINSIDES KJØLEN

■ Av de nordiske velferdsstatene er der vel knapt noen som er begavet med en så landsfaderlig omsorgsfull øvrighet som Sverige. Det kan ta paradiske former: De endeløse betenkeligheter svenske myndigheter tydeligvis har når det gjelder å tolerere det katolske ordensliv (i Norge ble det godkjent i 90-årene!) er et eiendommelig fenomen. At unge svenske menn og kvinner kunne finne på å tre i kloster vekker åpenbart store bekymringer hos kåra bror — der er ikke ende på de garantier og inspeksjoner man kunne ønske seg i den anledning. At ordenslivet eksisterer som samfunnsgavnlig og høyt ansette institusjoner overalt ellers i menneskeheten gjør visst ikke noe særlig dypt inntrykk i Stockholm — det svenske folkhemmet tenker nok med gru på den skjebne som overgår de blonde Ulla'er og Karin'er dersom de tar sløret.

Her må vi smile.

Bekymring for svenske kvinner kunne nemlig ellers plaseres annetsteds, om vi skal tro en pressemelding. På Majorca er påfallende mange av dem, heter det, et lite ønsket og sterkt utfordrende innslag i turiststrømmen, hva kleddrakt, seder og tvilsomme hensikter angår. Den lokale biskop har protestert mot turistenes opptreden og verdenspressen synes da å gi ham noenlunde rett i at hva sømmelighet, folkeskikk og alminnelig moral angår har han ikke akkurat grunn til å føle seg som representant for et «underutviklet» land. Vi tror svenske myndigheter gjør klokt i å gi sine bekymringer en ny adresse. Det er sannelig ikke en håndfull svenske ordenssøstre som risikerer å skjemme bildet av svensk livsfølelse og verdighet. Det sørger så menn andre for.

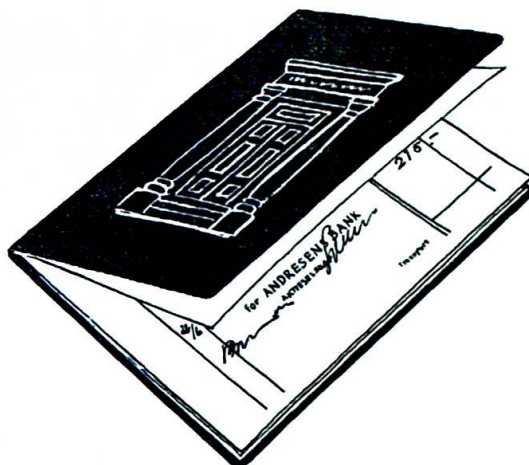
MARKEN I EPLET

■ I en uhyggelig og veldokumentert reportasje («Dagbladet» 6. mai) gjør redaksjonssekretær Karl Emil Hagelund rede for forsendelsen av de norske jøder som Adolf Eichmann og hans SS-byråkrater hadde merket til døden i gasskammeret. Disse offiselle «skriv» med stempeler og kontorhenvisninger åpner nettopp ved sin følelseløse korrekthet hukommelsen på et mareritt: De årene da millioner av mennesker, av en hel effektivt arbeidende administrasjon, ble vurdert, forsendt og utslettet som om de var rotter. Mange av oss har kjent, i skole og hjem, disse ulykkelige familiene.

Hagelund siterer blant annet noen skarpe ord av Sigurd Hoel som godt fortjener å bli husket:

«Om Nazi-Tyskland blir slått på alle fronter, om alle naziledere tar livet av seg eller blir hengt, om Tyskland blir okkupert og landets krigsindustri nedlagt, om alle de okkuperte

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
ARTIESELSKAP
OSLO

landene får sin frihet igjen, men antisemittismen seirer, slik at den som en gift smyger seg inn i alle lands anskuelser, da har nazismen likevel seiret. Antisemittismen er som et frø som inneholder alle nazismens kromosomer. Får det frøet leve, fins det jordsmonn slik at det kan begynne å spire, da kommer det til å vokse opp en ny skog, der nazister fritt kan drive jakt på hederlige folk. Og Hitler og Goebbels kan storle i gravene sine.»

Om han føyer til for egen regning en konklusjon som vi tror er riktig og nødvendig:

«Det som skjedde med Europas jøder under siste krig må ikke glemmes. Nye generasjoner vokser opp, antisemittismen er langt fra død, og det er viktig at disse nye generasjonene får vite hva som skjedde den gang politiske ledere utpekte et bestemt folk til å være dem alle skulle hate. Det å vite skikkelig beskjed om hva som skjedde den gang, er den beste medisinen mot jødehat. Det er bl. a. av den grunn at staten Israel har stilt Adolf Eichmann for retten.»

DET URENE HAT

■ «Farlige forbindelser» ble den unge franske skuespilleren Gérard Philipe's siste film før han døde. Det er en trist sortie for en begavet kunstner — Roger Vadim's film er ett av disse giftige produkter hvor sensoren knapt finner en scene å klippe, men hvor det er *helheten* som er ond, nedbrytende og livsfiendtlig.

I en omtale av filmen i det danske «Katolsk Ugeblad» (28. april) kommer pater Martin Drouzy, hvis filmkritikker er gjennomført velbalanserte og usnerpete, inn på «Farlige forbindelser» og det menneskesyn den står for. Det blir ingen nådig dom, og den peker langt ut over dette enkelte filmverket, til en hel mentalitet:

«Mennesker som er så dypt forankret i lasten at de bare har ett ønske, nemlig å ødelegge dyden — dem har verden kjent

siden syndefallet. Urenheten har alltid hatet renheten med misunnensens hat. Det som er det sjokkerende idag er først og fremst at det er mulig å lage en film over dette emne hvor det slås mynt på ondskapens heslighet. Vi har glemt å protestere. I vår angst for ikke å være tilstrekkelig frisinne godtar vi altfor meget. Derved sløves vi i vår erkjennelse av ondt og godt. Men vår manglende reaksjon bidrar etterhvert til å forandre hele samfunnets mentalitet...

Overfor denne tingenes tilstand og i et samfunn hvor alle moralske regler på det seksuelle område styrter sammen, den ene etter den andre, er det gitt at den kristne oppfatning av ekteskapet med dens forkynnelse av monogamiet ser ut til å være en ren anakronisme og et tilbakeskritt. Men la oss ikke bedra oss selv! Mennesket består ikke bare av følelser, men også av ånd og vilje. Vår menneskelighet manifesterer seg nettopp i åndens seier. Et uttrykk for dette er den menneskelige troskap. For den ekte humanisme finnes jo ikke der hvor to mennesker binder seg til hverandre og forlater hverandre alt etter sine rent følelsesmessige innskytelser. Den finnes hos det menneske som en gang for alle har gitt sin tro til et annet. Den finnes hos de ektefeller som trass i de utallige anledninger til splittelse og brudd som truer deres fellesskap, bevisst aksepterer troskapens og samhørighetens lov. Å akseptere noe annet — det er å forråde menneskets sanne vesen.»

DE KNISTE

Der har vært film-festival i Cannes igjen, innpakket i den vanlige saus av usunn sensasjon og vulgært sex-show. Denne gang har også Ola Nordmann søkt å komme i kontinental takt, med filmen «Line» som har vært servert med en ikke nettopp subtil spekulasjon i ikke-skandinavisk appetitt på nordisk amoralitet. Det er et merkelig fenomen: Hjemlige utskjelsetelser er alltid uappetittlige — men andres! I Norden drømmer man seg til Hawaii. I Cannes drømmer man seg altså til Norden.

«Morgenposten» har ikke kostet penger på en særlig utsendt korrespondent i den anledning — det er jo sunn sans. Avisen har nøydt seg (9. mai) med en NTB-Reuter-melding som til gjengjeld er opplysende, både på og mellom linjene:

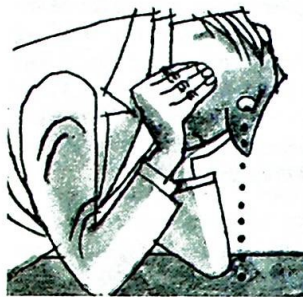
«Den norske filmen «Line» gjorde lite eller intet inntrykk på det kritiske publikum ved filmfestivalen i Cannes.

Forestillingen hadde trukket noe nær fullt hus, ikke minst på grunn av de kjempemessige sex-betonede plakater av Margrete Robsahm som var hengt opp utenfor inngangen.

Frk. Robsahm ble hilst med bifall da hun forlot filmpalasset, men publikum lo høylydt under en av filmens heteste elskovsscener. Et par av scenene hvor Toralv Maurstad opptrer beruset var også gjenstand for åpenlys knising fra publikums side.»

Vi må tilstå at vi deltar i latteren — over filmens produsent. Der er nemlig noe utpreget latterlig i at norske filmfolk får kirsebærstener i de blå øynene når de vil sitte til bords med de «store» i den virkelig depraverte film. Noen av de store film-

produserende folk er jo gamle, litt oversiviliserte, noen ganger lett kyniske og kaster derfor lettere av seg kultur-produkter som virkelig er anløpne. Selv er vi — takk og lov — ennå et

Flaut, flaut, flaut...!

«So ein Ding müssen wir auch haben!» Det er faktisk nok så grotesk — ganske særlig dersom det skjer med statsstøtte.

I Cannes lo de altså — og sa vel til seg selv: Hvorfor lager norske filmfolk denne klønete efterligningen av våre egne sykelige raffinerte avfallsprodukter? Har de ikke et opprinneligere stoff enn denne mislykte karikaturen på vår egen utlevde trettthet — pussig nok spilt av kjernesunne ungdommer? Unnskyld at vi ler!

MORD FOR DE YNGSTE

Sonja Hagemann er noe av en spesialist når det gjelder barns lesning. I en kronikk i «Dagbladet» («Behov eller fristelse» — 9. mai) tar hun for seg tegneserie-heftene og deres innflytelse på barnesinnet, ut fra en betenkning som et dansk utvalg oppnevnt av Undervisningsministeriet nylig har utgitt. Hennes vurdering av dette materialet synes oss å romme adskillig interessante og vel avveide synsmåter. Det er jo nemlig en vanskelig seilas både i Danmark og her — mellom oppdrageransvaret på den ene siden og trykkekfriheten — den sakrosankte — på den annen. Her er det som om demokratiets hender er hjelpeløst bundet — til skade for barna og de unge. Hverken det danske utvalget eller Sonja Hagemann synes nemlig særlig overbevist om at det er ustraffet vi lar denne «litteraturen» florere. En nærmere analyse av den fastslo blant annet at et serie-lesende barn kan få servert 286 mord om året!

I Danmark har en kontorsjef i Undervisningsdepartementet, Vagn Jensen, tatt for seg ansvarlighetsproblemet:

UTLANDET

FIDEL CASTRO OG CUBAS KIRKE

Det mislykte opprøret på Cuba 17. april har gitt Fidel Castro den anledning han lenge har ventet på, til å gjøre opp med kirken på Cuba. Skolene beslaglegges, og geistligheten blir simpelthen i stor målestokk utvist. Etter som hans regime gradvis har utviklet seg mer og mer i totalitær retning, har kirken, som i førstningen stilte seg

positivt til det nye styret, skarpere og skarpere tatt avstand fra det. Vi har allerede tidligere i St. Olav gjort rede for denne utviklingen.

Siden 17. april har situasjonen hurtig forverret seg i vesentlig grad. Cubas gamle og sykelige primas, den 83-årige erkebiskop av Habana, kardinal *Arteaga y Betancourt*, som stadig i den siste tiden før opprøret var gjenstand for rasende angrep fra Castro-pressens side, tok straks opprøret brøt ut sin tilflukt til den argentinske legasjon, sammen med en del av sine prester. Det forlyder at den argentinske regjering er villig til å gi ham asyl. Samtidig ble rektor for det katolske universitet, biskop *Boza y Masvidal*, og en rekke andre prester arrestert. Biskop Masvidal er senere satt på frifot, men det hevdes at man forbereder en prosess mot ham for revolusjonsdomstolen. Administrator for bispedømmet Habana, biskop Evelio Diaz, er stilt under politioppsett og får bare unntaksvis forlate sin residens.

Og i sin tale 1. mai bekjentgjorde så Castro at han ville sette i verk det han så lenge har truet med: utvise

«Vagn Jensen er ikke redd for å la psykologer og psykiatere vite hva han mener om dem som hevder at «lesning av serier endog kan virke gunstig på barn og unge, fordi de derved får anledning til å avreagere sine aggresjoner.» (Joda, vi kjenner melodien her hjemme også.) Forfatteren benekter ikke avreageringsteoriens riktighet i rene spesialtilfelle. Men opp mot den setter han inspirasjonsteorien. For man kan vel ikke se bort fra at dette lesestoffet kan inspirere svake sjeler til å etterape atferdsmønsteret fra seriene? (...) Vagn Jensen siterer Folketingets ombudsmann, professor St. Hurwitz, som uttaler: «Et samfund, der lader strømme af impulser til vold og mord skyldes ind over vergeløs ungdom gennem en kommercielt motiveret, hensynsløs produktion af sadistisk underholdning, er i eminent grad meddelagtig i skyldens store cirkel». Forfatteren nevner videre at den *motivløse* forbrytelse er blitt et av de største problemer for politiet i Amerika, tegneseriens hjemland. (Har vi ikke en liknende tendens hos oss, om enn ennå i forholdsvis uskyldig målestokk?) I USA står man overfor den uforklarlige og forferdende kjensgjerning at ikke få av de sekstenåringer som gripes i mord, — og det gjelder ikke engang dem som står intelligenmessig lavest, — bare har én forklaring på hvorfor de drepte: *for the thrill of it* — fordi det var spennende. Nå er vi naturligvis altfor tilbøyelige til å feste oss ved de svære kriminelle utslag som tross alt er unntakelser. Kanskje er det, slik Vagn Jensen peker på, viktigere og mer nærliggende å drøfte om overdreven lesning av slette serier inspirerer til brutalitet og mangel på hensyn i det daglige liv, og på den måten rent generelt påvirker de unges handlings- og hemmingsmønster.

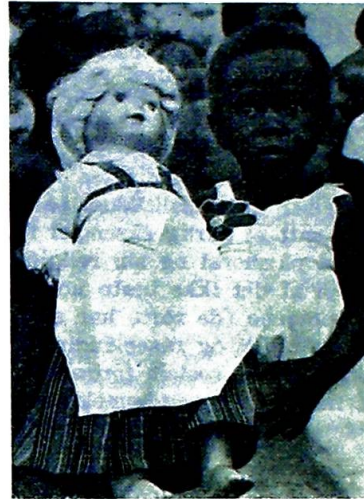
Forfatteren spør videre om vi samtidig som vi aksepterer den gode litteraturs oppdragende og belærende virkning — (slik vi gjør det gjennom de milliardbeløp vi bevilger til skoler og bibliotek) — kan benekte at det finnes lesning som virker nedbrytende og forrående. Lesning som altså belærer om uheldige atferdsnormer og tenkesett. Det gjelder jo «litteratur» som henvender seg til årsklasser hvor erfaringsområdet er snevert, muligheten for motivert kritikk liten og mottakeligheten stor. Vi bør også merke oss hva Vagn Jensen sier om den pedagogiske teknikk. Det gjelder jo å gjøre eleven *fortrolig* med det som skal læres. Da må man vekke og fastholde elevens interesse uten altfor store anstrengelser, og deretter gjenta og gjenta til stoffet er gått inn i underbevisstheten. Det er nettopp disse betingelser for solid innlæringsseffekt serieindustrien benytter seg av. Når det f. eks. i Sverige oppgis at det årlig sprøytes ut 100 000 000 000 bilder som framstiller mord, tortur, forbrytelser og råhet, da betegner dette for svake sjeler en vesentlig forutsetning for *normalisering* av asosiale handlinger. Man lærer at vold ikke er noe problem, men en løsning. Hvis det er så at fortroliggjørelse med asosiale handlinger svekker hemningsimpulsene, da ser forfatteren det som håpløst inkonsekvent at samfunnet tillater at denne fortroliggjørelse systematisk blir satt inn overfor barn og ungdom.

Vagn Jensen framholder at grunnlovens forbud mot sensur har et ganske annet sikte enn å åpne slusene for påvirkning av barn og unge ved råhets- og forbryterserier. Han konkluderer med å si at de som tjener penger på dette verdensspennende

ungdomskonsum, også bør holdes ansvarlige for varens uskadelighet.»

Hvilket lyder som den sunne fornuft. Hvem omsetter det i praktisk politikk?

Frater Candidus.

EN DUKKE I UGANDA

Mange av våre lesere husker nok *Sr. Agnellus* — den norskfødte fransiskanerinnen som arbeider ved et sykehus for spedalske i Uganda, og som vi bragte et intervju med i «St. Olav» ifjor («Historien om en perle», nr. 11, 1960). En av hennes norske venner har sendt oss dette fornøyelige bildet fra hennes arbeidsfelt, med følgende historie:

Under sitt Norges-besøk ifjor holdt *Sr. Agnellus* et foredrag i Kristiansand, der noen behjertede mennesker ble særlig interessert. Ikke minst ble en pikeklubb i *St. Ansgars menighet* fyr og flamme, og har gjennom utlodning og meget kjærlig strev «utrustet» en stor pakke til barna på *Sr. Agnellus' hospital*. Det ble stor jubel da den ankom — bildet viser en liten negerpike overveldet over plutselig å ha fått en blond, norsk dukke i armene.

Pater O. J. Hanssen, som har et godt øye til pikeklubbens strev med en ny stor pakke, ber oss meddele, at om noen har noe de tror bør være med — kan de sende det til hans adresse: Kirkegaten 3, Kristiansand S.

alle de utenlandske prestene og nasjonalisere de katolske skolene. Skolene — det gjelder 165 skoler i alt — er allerede mange steder besatt av ungdomsmilits. Staten overtar det nye katolske universitetet i Villanueva. Aller hardest rammer allikevel utvisningen av prestene: Over to tredjedeler av Cubas geistlighet er utlendinger; av Cubas 681 prester er ca. 500 spaniere. Dertil blir også flere hundre ordensbrødre og søstre nå oppfordret til å forlate landet. 24 augustinerpatres — tyskere og nordamerikanere — fikk allerede 4. mai ordre om å være ute av landet innen 24 timer. De fikk bare ta med seg det aller nødvendigste. Også skolene til nordamerikanske baptister, metodister og presbyterianere er blitt konfiskert og lærerkraftene utvist.

Hva disse forholdsreglene betyr for Cubas katolikker er ikke vanskelig å forstå. Kirken på Cuba har, som i alle de latinamerikanske land, vært igjennom en lang nedgangperiode. I de senere årene har den, ikke minst takket være en kraftig innsats av utenlandsk personell, vist lovende tegn på fornyelse. Det var begynt å spire frem en

katolsk elite, som ikke minst hadde sin del av æren for diktatoren Batistas fall, og som hilste Castros sosiale og nasjonale program oppriktig velkommen. Det var grunn til å håpe at den skulle gi sitt viktige bidrag til Cubas nye, demokratiske æra.

Det skulle imidlertid vise seg at denne eliten ennå ikke var bred nok og sterk nok til å fylle det ideologiske tomrom som oppsto etter at revolusjonen var lykkelig gjennomført, og reformverket skulle settes ut i livet. Kommunistene, som hadde forholdt seg passive til Castros frihetskamp så lenge utfallet ikke var klart, kunne i løpet av forbausende kort tid simpelthen overta revolusjonen og gi den et marxistisk og totalitært preg, — dette så meget lettere som USA, Cubas tidligere «formynder» og eksploatør, i sin store uforstand utleverte Castro økonomisk til Øst-blokken.

Cuba er nå omdannet til en politistat etter Sovjetmønster. Dette er det foreløbig først og fremst borgerne i byene som lider under; både landbefolkningen og byproletariatet er ennå meget mer slått av den nye sosial-

politikkenes fordeler enn av marxiseringens ulemper. Men den tenkende del av Cubas befolkning, og med den Cubas kirke, får allerede føle på kroppen hvilke hårde tider Cuba går mot.

PORTUGISISK AFRIKA

De portugisiske territorier i Afrika står overfor inngangen til en ny æra, uttalte kardinal *de Gouveia*, erkebiskop av Lourenço-Marques (Portugisisk Øst-Afrika) nylig på en misjonskongress. Kardinalen kritiserte den nåværende portugisiske kolonipolitikken på en rekke punkter. De hvite har satt et dårlig eksempel for de sorte, gjennom sin mangel på moral og sin religiøse likegyldighet. Han minnet om at det ikke besto noe alvorlig raseproblem i disse koloniene (de sorte har alltid teoretisk vært likestilt med de hvite, og raseblanding er alminnelig). Ikke desto mindre er de sosiale forhold for de sorte som ikke har det minimum av utdannelse som skal til for å bli akseptert som *assimilados*, meget slette.

VATIKANET

Britisk statsbesøk.

Dronning Elizabeth II av England og hertugen av Edinburgh avla 5. mai offisielt statsbesøk hos paven. Besøket var på en gang preget av høytidelighet og hjertelighet. Æreskompanier av de pavelege gardes mottok de kongelige på Petersplassen, og «God save the Queen» ble spilt. Derpå samtalte de kongelige med paven i en halv times tid i hans private bibliotek. Senere holdt pave Johannes en tale, hvor han understreket de gode forhold som nå hersket mellom pavestolen og Storbritannia.

Den britiske antikatolske organisasjon «Protestant Truth Society» hadde samlet 6 000 underskrifter på en protest mot dette statsbesøket, og ba om at det iallfall måtte få en privat karakter. Det er imidlertid ikke det første britiske kongebesøket i Vatikanet. Edward VII besøkte Leo XIII i 1903, og Georg V var Pius XI's gjest. Edward VII var da den første britiske suveren som trådte i kontakt med den Hellige Stol siden Elizabeth I brøt med Roma for nå temmelig nøyaktig 400 år siden. Enkelte kommentatorer fester seg ved en pussig detalj: Paven som ekskommuniserte Elizabeth I var St. Pius V, hvis helgenfest feires — den 5. mai.

I forbindelse med besøket ga den britiske legasjon i Roma en mottagelse for en rekke høyere katolske geistlige.

Pavemesse i byzantisk ritus.

Da pave Johannes i april skulle bispevie den nye assessor for den orientalske kongregasjon, Acacio Coussa, feiret han messen i den byzantiske ritus, og benyttet det greske sprog. Skjønt pavene

Myndighetene har vært ute av stand til å skape et normalt arbeidsmarked, hvilket fører til at en stor del av befolkningen må sendes på tvangsarbeid. Ikke engang kvinner og barn blir spart for dette.

Kardinal de Gouveia gjentok i virkeligheten bare her en kritikk som ble fremsatt i et felles hyrdebrev av biskopene i Angola alt i 1958, der de fremførte en rekke krav angående arbeidernes leve- og arbeidsforhold. Særlig understreket de retten for arbeiderne til fritt å velge sitt yrke, og til ikke å bli atskilt fra sine familier.

I forbindelse med urolighetene i Angola i den senere tid er flere farvede prester blitt arrestert. Blant dem er generalvikaren hos erkebiskopen av Luanda, som anklages for å stå i forbindelse med nasjonalist-partiet «Det angollesiske folks forbund». I urosentrene i Nord-Angola er to italienske misjonærer blitt myrdet på en bestialsk måte av innfødte terrorister, likeså åtte innfødte metodistprester. Disse begivenhetene bekrefter hver på sin måte den dobbelte sannhet om Angola: At den portugisiske administrasjon i Afrika er moden for en gjennomgripende reform — men også at den nåværende opprørsbevegelsen neppe er i stand til å avstedkomme annet enn kongollesiske tilstander.

selvfølgelig har full frihet til å velge hvilken liturgi de vil bruke i sluke tilfelle, er det første gang på mange hundre år biskopen av Roma har villet bruke en østkirkelig ritus. Denne forsømmelsen ble det altså nå tatt det første skritt til å rette på. Dette er en gestus som de orientalske kristne, med den spesielle vekt de legger på liturgiens betydning, vil vite å verdsette.

Katolske kvinner holder kongress.

Verdensforbundet av de katolske kvinneorganisasjoner avholdt en internasjonal kongress i Rom fra 29. april til 5. mai. Kongressen behandlet bl. a. spørsmålet om kvinnenes bidrag til bestrebelsene for kristen enhet, og de kristnes ansvar overfor nøden i verden. Foreninger fra 80 land var representert på kongressen, blant dem Norges Katolske Kvinneforbund. (KNA)

DANMARK

Tysk-dansk forbredning i København.

200 unge danske katolikker og 500 ungdommer fra den tyske diaspora-katolisismen, først og fremst Lübeck, møttes 1. mai i København. Biskop Suhr feiret messen for dem i Immaculatakirken i København, og om kvelden fant det sted en stor selskapeleg sammenkomst. Pater van Schaik SJ opptrådte

som Skandinavias «syngende pater» idet han akkompagnerte seg selv på gitar, og gjorde stor lykke. (KNA).

FRANKRIKE

Sekretariat for de kristnes enhet.

I Lille har kardinal Liénant opprettet et «bispedømmets sekretariat for de kristnes enhet». Sekretariatet skal være et sentrum for informasjon og dokumentasjon av alt som angår det økumeniske arbeid.

ITALIA

Pensjon for geistlige.

Det italienske parlament har nå vedtatt en lov som vil gi alle italienske geistlige en beskjedne pensjon ved nådd 70 års alder. Prestene i Italia lever mange steder i meget trange kår. Pensjonen blir på ca. 2 000 kr. året, og skal gis alle geistlige uansett konfesjon. De geistlige må imidlertid selv bidra til dette pensjonsfondet ved årlige innbetalinger.

Klokkeringingen begrenses!

Bispedømmet Romas offisielle organ har nå offentliggjort et påbud til samtlige sognekirker og klostre om å begrense klokkeringingen. For ikke å forstyrre folks nattero får man ikke ringe med kirkeklokkene før kl. 7 morgen,

FREDRIKSTAD
C. HANSSENS
Trykkeri og Bokbinderi
Tlf. 3056
FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD	
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK	
Andresen & Müller	
Mek. verksted — Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags — Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed — Isenkramartikler — Elektrisk og Autogensveisning — Stanseartikler	
	
TLF. 1662 - 2062	

unntatt jul og påske. Heller ikke får ringingen pågå «urimelig lenge». (KNA)

NY-GUINEA

Kanaker som ordensbrødre.

Ifjor bragte «St. Olav» en artikkel om «Den flyvende biskop» på Ny-Guinea, Leo Arkfeld. Biskop Arkfeld har nå grunnlagt et ordenssamfunn for sine innfødte, og forleden kunne 7 unge kanaker avlegge sine ordensløfter. De blir dermed de første innfødte ordensbrødre på Ny-Guinea, som ennå idag er et av jordens minst kjente strøk, og der kanibalismen fremdeles ikke er utryddet.

POLEN

Kirkelig eiendom selges på auksjon.

De polske myndigheter har beslaglagt bilene til tre av landets biskoper og solgt dem på auksjon. Det gjelder biskopene av Krakow, Czestochowa og Kielce, som angivelig skulle stå til rest med skatt. Dette har sin forklaring i den nye harde skattepolitikken som nylig er blitt anlagt overfor Kirken, som et middel til å tvinge den til taushet. (KNA)

SOVJET-RUSSLAND

Ingen engler?

Ifølge *Sovjetskaja Rossija* så Sovjets romfarer, kamerat Gagarin, ingen engler på sin ferd gjennom rommet. Dette blir nå tatt som et nytt ugjendrivelig bevis for at der ikke finnes noen Gud...

STORBRITANNIA

Be for konsilet!

Den anglikanske erkebiskop av Canterbury, Geoffrey Fisher, som nylig avla et besøk i Vatikanet, har oppfordret alle medlemmer av sin kirke om å be for det kommende konsil, så det kan bli en suksess og bety et skritt på veien frem mot de kristnes enhet. — Erkebiskopen skal forøvrig trekke seg tilbake fra sin stilling i slutten av denne måned. Hans seneste initiativer er tydelige tegn på et klimaskifte når det gjelder forholdet mellom Canterbury og Roma. — Den anglikanske kirkes representant ved det romerske sekretariat for kristen enhet, kannik Pawley, ble forleden motatt i audiens av sekretariatets formann, kardinal Bea.

SVERIGE

Katolsk prest til protestantisk jubileum.

Ved åpningsgudstjenesten etter restaurasjonen av middelalderdomkirken i Västerås i Sverige var også byens katolske sogneprest innbudt. Dennes tilstedeværelse har vakt oppsikt i den svenske offentlighet som et gledelig tegn på øket mellomkirkelig forståelse. Sognepresten, hvis menighet har 2 700 medlemmer (vesentlig utlendinger) er en tysk jesuitt, pater Adelpkamp. (KNA)

Religionsfriheten truet — av hvem?

Karmelittklosteret i Glumslov i Skåne, som ble grunnlagt for få år siden av

belgiske søstre, trues i sin eksistens. Søstrene hadde innlevert ansøkninng om å få den godkjenning av de svenske myndigheter, som kreves for klostre i Sverige, selv etter den nye religionsfrihetsloven. En positiv uttalelse fra regjeringen forelå for kort tid siden. Nå har imidlertid et flertall i Riksdagens første lovkomité, som har fått saken til uttalelse, tilrådet at godkjenning blir avslått. Blant annet heter det at det blant søstrene ikke er tilstrekkelig mange svenske — tegn på at der ikke er «behov» (av de 9 søstre er bare 3 svenske), at en godkjenning skulle kunne «forårsake unødige religiøse motsetninger», og endelig at eksistensen av klostre med bindende løfter er en trusel mot religionsfriheten! Av svenske aviser er det bare *Expressen* som skarpt tar avstand fra utvalgets uttalelse. Nå venter man på riksdagens avgjørelse.

★

140 000 studenter fra Afrika og Asia.

Det er nå 140 000 studenter fra utviklingslandene i Afrika og Asia som studerer ved utenlandske høyskoler og universiteter. Halvparten av dem studerer i kommunistiske land, der undervisningen er systematisk marxistisk orientert. — Blant de vestlige land har England det største antall studenter (16 000), dernest kommer Frankrike (10 000) og USA (7 000). En tiendedel av alle dem som studerer i Vesten er katolikker. (KNA)

TRONDHEIM	
 <p>BAUCKS AUKTIONSFORRETNING TRONDHEIM</p>	<p>Karl Wilh. Wickstrøm UTSTYR FOR LEGER OG SYKEHUS Postbox 144 - Trondheim - Norway Jomfrugt. 6, tlf. 22784 - 26741</p>
<p>AKSJESELSKAPET PROTON Elektriske installasjoner</p>	<p>A.s Trondhjems Margarinfabrikk Stjerdalsveien 8 - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital</p>
<p>L. GALLIGANI Pryd- og Brukskunst</p>	<p>1/3 BYGG ENTREPRENØRFORRETNING</p>
<p>Et ord er nok ... KVALITET <i>Johan A. Helgesen</i></p>	<p>Johan P. Rønning MALERMESTER Kontor: Skolegt. 2 A - Tlf. 26474 Verksted: Kjøbmannsgt. 85 - Tlf. 29786</p>
<p> Røvik brille - optikk Ths. Angells gate</p>	<p>Berg & Wigum s ELEKTRISK INSTALLASJONSFORRETNING Telefon 21483 - Trondheim</p>

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

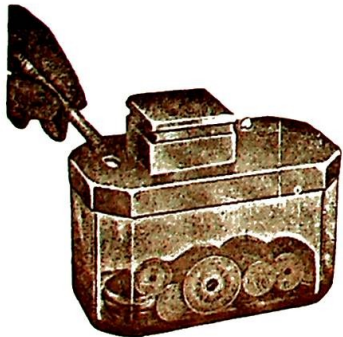
Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« K L A R »

Fåes i banker over hele landet

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennlige oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27. Oslo.

Telefon 41 01 10.

Joh. Weydahl & Co

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

E. M. JACOBSEN
Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

SØREN HANSSEN
Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

Vennligst -
glem ikke
kontingenten!

WISBECH
ARTISSELSKAP

Majorstua - Oslo
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

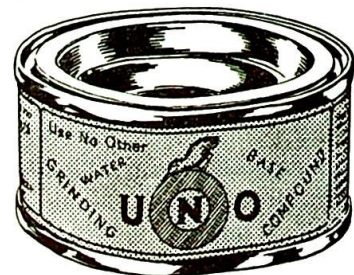
Brevskolen om den
katolske kirkes tro
og moral

Spørsmål besvares av lærerne.
Kurspris kr. 10.—.

Katolsk Informasjon

Postboks 3664 - Oslo

H-O

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler